

SZALMA TAMÁS

pályázata

a Móricz Zsigmond Színház Nonprofit Kft.

ügyvezető igazgatói

munkakörére

DR. KOVÁCS FERENC

Nyíregyháza Megyei jogú Város Polgármestere

részére

2014. december 29.

Tartalomjegyzék

Személyes motiváció	
○ A Komédiás szeme.....	4
Művészeti koncepció	
○ A józan művészsínház.....	6
○ Kísérlet és próbálkozás.....	7
○ Gyermek- és ifjúsági előadások.....	8
○ Előadások óvodásoknak.....	9
○ Kisiskolásoknak.....	10
○ Maxi bérlet.....	11
○ Középiskolásoknak.....	11
○ Főiskolásoknak.....	12
○ Előadások felnőtteknek – A polgári középosztály színháza.....	12
○ Krúdy Kamara – Kamaraszínházi előadások.....	13
○ Az idősebbeknek.....	14
○ Nőknek.....	14
○ Szabadtéri előadások.....	14
○ Anyanyelvünk ápolása.....	15
○ A társulat.....	17
○ Rendezők.....	19
○ Műsorterv.....	20
Közönségkapcsolatok és marketingkommunikáció.....	22
○ A szponzoráció erősítése.....	28
○ Nyitott színház – Nyitott szívvel.....	31
Színházi Szalon.....	32
Vidor Fesztivál.....	33
Táncfarsang.....	34
Az épület és az infrastruktúra.....	34
Üzleti terv NEM PUBLIKUS.....
A színház rendelkezésére bocsátott ingatlanok és eszközök hasznosítási koncepciója.....
NEM PUBLIKUS.....
Szakmai önéletrajz.....	36
Melléletek NEM PUBLIKUS	
○ Pályázati felhívás	
○ A szakirányú diploma hiteles másolata	
○ Szakmai gyakorlat igazolása	
○ Erkölcsi bizonyítvány	
○ Állami kitüntetés másolata	
○ A pályázatban előírt nyilatkozatok	
○ Támogatók névsora	
○ Ajánló levelek	
○ Az üzleti terv elkészítéséhez rendelkezésemre bocsátott táblázatok	

A KOMÉDIÁS SZEME

A belső borítón látható rajz – Árendás József Munkácsy-díjas grafikus műve – életem máig ható élményének, a zalaegerszegi Állandó, később Hevesi Sándor Színház első plakátja. A fáradt méltósággal, hivatása és közönsége iránti alázattal, de nem alázatosan földig hajoló Színjátékos emléke egész pályámat végigkísérte. Az elegáns gallér – amely bármelyik (szinte minden) pillanatban malomkővé változhat – jelképezi számomra a gyönyörűséges gyötrelmeket, magát a paradoxon-rengeteget, amelyben eligazodni igyekszünk, elválasztja-összeköti a szívet és az agyat, felhívva a figyelmet arra, hogy amit léleknek nevezünk valójában permanens vita arról, hogy a lelkünk a szívünkben vagy az agyunkban fészkel. A válasz talán megszületne, ha a Színész fölegyenesedne, és a szemébe nézhetnénk.

Bizonyos vagyok benne, ha száz embert megkérnénk, írja le ezt a pillanatot, százféle leírást kapnánk a Színjátékos szeméről. A lelkéről. Mindenki a saját szívével, agyával fogalmazna.

A lelkével.

Az elmúlt időszakban szerencsém volt két beszélgetésen is részt venni a világhírű agykutatóval, Freund Tamással. Az agy molekuláris szintű feltérképezésében jártas tudós egyik mondata erősen megragadt bennem. Körülbelül így hangzott: amit nem értünk molekulárisan, gyaníthatóan ott van a művészet.

A lélek, teszem hozzá én. Láthatóan a tudós is azt várja, hogy a Komédiás fölegyenesedjen.

33 éve kezdődött pályám fontos állomásához érkeztem. Pályázatot írok.

Nem vagyok közgazdász. Ezt a hiányosságot nem tudtam pótolni az elmúlt 33 évben, hiszen gyakorlatilag végig színpadon voltam. Nem volt módom sem lassabb-, sem gyorsalpaló manager-tanfolyamokon részt venni, nincs olyan oklevelem, amely színes betűkkel adná tudtára mindenkinek eme tanfolyamok elvégzését. Azt viszont elmondhatom, hogy minden színházat ahol megfordultam bejártam pincétől- padlásig, igyekeztem megismerni minden fogaskereket, amely imádott hivatásomat működteti.

Színházi szakembernek tartom magam.

Visszatekintve úgy látom, a szerencse mindig olyan közösségekbe vezérelt ahol a komplex látásmód igénye mindennapos, olyan példaképeket választottam, akiknek a folyamatos fejlődés elsőrendű feladat.

Rengeteg alkalmam volt tapasztalatokat gyűjteni, tudást fölhalmozni. Sokszor álltam választás előtt, döntöttem jól és rosszul egyaránt, de az igényt, az állandó tanulás igényét elsajátítottam. Hála érte mindazoknak, akiknek (vagy akik miatt) ezt köszönhetem.

Tisztában vagyok azzal, milyen fontos a színházban a fegyelmezett, pontos, tisztességes pénzügyi, gazdasági működés. Ezek hiányát többször a saját bőrömön tapasztaltam. Tudom, hogy a színház szakszerű gazdasági, pénzügyi működtetése nemcsak a színházban dolgozók, hanem a közönség és végső soron egy egész város érdeke. Ezért fontos, hogy egy vezető tisztában legyen a működtetés minden egyes mozzanatával. Szándékaim szerint pályázatomból kiderül, hogy képes vagyok átlátni és irányítani a kft működését, egyensúlyt tartani a különböző érdekek, igények, prioritások között. Ehhez persze szükség van a gazdasági területen dolgozó szakemberek segítségére, bizalmi viszony kialakítására, együttműködésre. A Színház ugyanis **közös szennvedély**. Mindazonáltal bizonyos vagyok abban, hogy egy színházat – bármilyen színházat – **tilos kizárólag fiskális szempontok alapján vezetni**. Számos példa mutatja, hová vezet, ha a vállaltirányítás „civil” piaci modelljeit a színházak működtetésében próbálják érvényesíteni. Minden esetben roncsolódik az, ami miatt a gazdasági társaságot létrehozták: a Színház maga. Ahogyan azt kiváló gazdasági szakemberek is hangsúlyozzák: a színházi „termék” **nem eladás, hanem átadás** révén kerül a „vevő” birtokába. A színház tehát **nem szolgáltatás, hanem szolgálat**. Természetesen az ügyvezető szolgálatának része, hogy képes legyen egy személyben felelősséget vállalni a különböző alrendszerek működéséért. Rátermetett szakemberek segítségével. Az Ügy, amelynek vezetésére ezen pályázat megírásával vállalkozom, nem írható le kizárólag közgazdasági szempontok alapján. Mert a színház nem csak egy vállalat. Több ennél.

Ruszt szellemes definícióinak egyike szerint a Színház félúton van a szerzetesrend és a bohémntanya között.

Egészen pontos meghatározás ez a félúton. Ennek az egyensúlynak a megtartásához alázat kell. Az a fajta alázat, amely a földig hajoló komédiás testtartásából sugárzik.

A színészt egyéni ambíciók fűtik. Különben nem is lenne színész. De föl kell ismernie, hogy egyéni ambícióit hozzá kell kötnie partnerei egyéni ambícióihoz. Így mindannyiuk elvárásai könnyebben, játékosabban, hatásosabban teljesülnek. És a közönség is jól jár.

A színházi emberek munkája nagyban hasonlít a repüléssel foglalkozó emberek munkájához. Fegyelmezett, koncentrált, másodpercre, milliméterre kidolgozott koreográfia jellemzi mindkét hivatás képviselőit. Egy nagy különbséggel: ha a színházban hibázunk, nem esik le a repülő.

Játékos, mégis fegyelmezett, felelősségteljes hivatás a miénk, melynek teljes megértéséhez egyvalami biztosan kell: az alázat.

A színház az emberiség nagy szellemi találmányai közül is kiemelkedik. Fejlődése évezredek óta tart és soha nem ér véget.

Ehhez mindannyian hozzájárulunk a magunk módját. Én most például pályázatot írok.

Mert szeretném megmutatni a Komédiás szemét.

A JÓZAN MŰVÉSZ-SZÍNHÁZ

A fenti meghatározást jórészt a kényszer szülte annak okán, hogy az idők során a „népszínház” kifejezést sűrű emlegetése, az erre való állandó hivatkozás kiüresítette, gyanússá tette. Ezért kerestem egy vitaképes, a kor igényeihez és a saját elvárásaimhoz illeszkedő kifejezést a koncepcióm kifejtésére.

Pályafutásom kezdetén **Ruszt József** többpólusú népszínházában, majd a Kaposváron töltött évek során megbizonyosodhattam arról, hogy – bármilyen címkével látjuk is el – a színház működésétől minimálisan elvárható, hogy olcsónak, talminak lennie, a pillanat trendjein lovagolnia, a közönség szükségleteit figyelmen kívül hagyva: tilos!

Egy vidéki város színházát vezetni különösen érzékeny feladat. Sokféle teendő ellátásához kell erőket találni. Budapesten egy km sugarú körben az ország, sőt Európa jelentős színházai, zenés- és táncszínházai állnak a nézők rendelkezésére. Nyíregyházán ezt a sokrétű szükségletet a Móricz Zsigmond Színháznak kell kiszolgálnia.

Szándékosan használom a „szükséglet” szót, hiszen az igény és a szükséglet közötti különbséget felismerni, a kettőt egymáshoz közelíteni a ma színházművészeinek legfontosabb feladata.

Az igazi posztmodern.

A szándékával rendkívüli ellentétes hatást kiváltónak tartom azokat a törekvéseket, amelyek ezt a feladatot figyelmen kívül hagyják. Ha egy produkció kizárólag az alkotó véleményének, szélsőséges esetben idegállapotának lenyomata, akkor a közönség nem talál kapcsolatot az előadással.

Nem kapja meg azt az élményt, amiért színházba jött, nevezetesen azt, hogy – Ruszt József szavaival élve – „beleszóljanak az életébe”.

Ezzel egy újabb, sokszor elkoptatott, félreértelmezett, de máig élő, a színház lényegét kifejező fogalmat írtam körül: **a katarzist**.

Összefoglalva: szórakoztató színházat szeretnék csinálni. Egyszerűen azért, mert a színház szórakoztató. Még pedig abban az értelemben, ahogy számomra ugyanolyan szórakoztató volt **Ruszt Galilei**-jében dolgozni, mint **Bujtor István Hyppolit**-jában. A munka számomra

ugyanolyan **Méhes László** *Gyalog-galopp*-jában, mint **Csikos Sándor** *Segítsd a király-ában*. Ugyanúgy tiszteltem (miközben a szó nemes értelmében szórakoztatott is) **Szinetár Miklóst** az *Iphigeneia* közben, mint **Lengyel Györgyöt** az *Amerikai Elektra*-ban. Irigyeltem kollégáimat „szórakozásukért” **Vidnyánszky Attila** *Mesés férfiak szárnyakkal* és **Kéri Kitty** *Montmartrei ibolya* előadásában.

Mert ez mind színház.

KÍSÉRLET ÉS PRÓBÁLKOZÁS

Bizonyos vagyok benne, hogy a folyamatosan zajló színházi kísérletek kiérlelt eredményeit hasznosítani, adaptálni kell.

De abban is bizonyos vagyok, hogy a Móricz Zsigmond Színház nem kísérleti laboratórium, legalábbis nem lehet az a fő célkitűzése. Erre a feladatra megvannak azok a színházi közösségek a struktúrában, melyek eredményeire a magam részéről **kollégaként büszke vagyok**, szakemberként pedig igyekszem felkészültségemet javítani ezen eredmények állandó elemzésével.

De engedtessek meg egy profán hasonlat: ha laboratóriumból szerezzük be gyógyszereinket, az esetek 99%-ában nagyon rosszul járunk. Ha a gyógyszertárból, akkor 99,9%-ban meggyógyulunk.

Persze az is fontos, hogy gyógyszereszedés közben folyamatosan a gyógyulásra gondoljunk.

Mindemellett azt is gyakran tapasztalom, hogy nagyon sokan álcázzák kísérletezésnek a felkészületlenségüket, a motivátlanságukat, a lustaságukat.

Vannak, akik nem mérik föl a közösség teherbírását, mások egyszerűen csak meg akarnak felelni bizonyos általuk vélt elvárásoknak, így újra és újra „fel-felfedezik” a hetvenes-nyolcvanas évek modernizmusának asztaláról lehullott morzsákat, majd mindenki mást kirekesztenek, akik nem hajlandók eredetinek elismerni az ő „posztmodernjüket”.

Ezt én kísérletezésnek nem nevezném, inkább próbálkozásnak.

Számos olyan színházművész dolgozik Magyarországon – rendezők és színészek is – akikre figyelve, elkerülhetjük ezeket a csapdákat.

Akik nem életművet rendeznek, hanem színdarabokat (előadásokat), ezért van életművük. Akiknek szerelme a színház, és nem ülnek divathullámokra, és ezért korszerűek. Akik észrevették, milyen buta dolog az öncélú polgárpukkasztás, ha már egyszer a polgárok ki vannak pukkadva.

A néző, a színházba járó ember nem ügyfél, nem a színházi alkotók munkásságának csodálója, hanem aktív közreműködő. A színpadról érzékelhető, tapintható együttműködés nélkül az előadás öncélúvá, üressé, végső soron értelmetlenné válik.

Hogyan lehet ezt elkerülni?

A színház konvencionális műfaj. A konvenciók már a struktúra felépítését vizsgálva is szembetűnőek. Léteznek ugyanis a modern színházi nyelvet használó kőszínházak, valamint a határokat feszegető, új formák kutatását, fejlesztését végző színházi műhelyek. Egyik sem létezhet a másik nélkül, ezért rendkívül károsnak tartom, ha bármelyiket fontosabbnak, értékesebbnek minősítjük a másiknál. Sajnos manapság kézzelfogható károkat okoz színházművészetünkben, főleg a vidéki színházak megítélésében, hogy néhányan – hál’istennek egyre csökkenő hatásokkal – szándékosan nem vesznek tudomást a különböző színházak egymástól eltérő feladatairól, és hisztérikusan nagyobb jelentőséget tulajdonítanak az egyiknek, a másik rovására. Az én véleményem az, hogy a színház – bármelyik színház – a hagyományos értelemben vett elitkultúra része. Természetesen azokat a színházakat értem ide, amelyek megfelelnek hivatásunk írott és íratlan paramétereinek. Ennek a halmaznak nyilvánvalóan nem lehetnek részei egyfelől a hahnbrigádok, amelyek rombolják a professzionális színházi működés hitelességét, másfelől az öncélú, a színházat a közönségtől távolító törekvések.

Elitizmusból ugyanis egy valami biztosan nem születik: elit.

A modern polgári színház figyelemmel kíséri az alternatív műhelyek törekvéseit és kísérleteik kiérlelt eredményeit beépíti eszköztárába. Magyarán új konvencióvá alakítja. Tehát egy kísérleti színháznak nem kell konvenciókkal bíbelődnie, míg a struktúra másik ágán a konvenciókat csakis akkor szabad lecserélni, ha találunk helyette egy friss, új eszközt, amely jobb, mint az előző volt. Egy új konvenciót.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ELŐADÁSOK

Egy megyei jogú város színházának egyik legfontosabb prioritása, hogy a lehető legnagyobb számban, évadonként legalább kétszer becsábítsa a város, sőt a vonzáskörzetébe tartozó valamennyi település fiataljait. Ennek szükségességét és hasznát számtalan tanulmány, avatott társadalomtudósok okosabbnál okosabb érvelése igazolja. A színházi embereknek nincs is más dolga, mint nekilátni a gyakorlati megvalósításnak.

A nyíregyházi színház jelenlegi ifjúsági műsorstruktúrája ehhez megfelelő alapot kínál, ennek hatékonyságát kell tovább növelni. Ahhoz, hogy ez megvalósulhasson, állandó kapcsolatot szeretnék tartani az óvodák, iskolák vezetőivel, koordinátoraival.

Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a színház csupán megrendeléseket teljesít, hanem inkább azt, hogy a pedagógusok és a színházi szakemberek naprakészen, kölcsönösen megosztják egymással tapasztalataikat. Ez az iskolának és a színháznak is közös érdeke.

Ha valaki, egy színházi ember pontosan tudja milyen, ha a finanszírozás maradékelv szerint működik.

Ezért sem szabad ezen elv alapján gyermekelőadásokat létrehozni. A Hamupipőke vizualitása, az alakítások gondossága, a szereposztás minősége semmiben nem különbözhet a Julius Caesarétól, annál is inkább, mivel a gyerekelőadásokból kialakítható egy olyan repertoár, amely négy évenként újra és újra műsorra tűzhető, így a jelmez-díszlet költségek hosszabb távon megoszlanak, nincs tehát ok a fölösleges takarékoskodásra.

Fontosnak tartom, hogy egyik fél se érezze, hogy kötelező feladatot hajt végre. Sem gyermek, sem pedagógus, sem a színház. Azt, hogy a színház szakrális élmény, ebben a korban tudjuk a leghatékonyabban felmutatni, de nem győzöm hangsúlyozni, hogy ehhez a pedagógusok és színháziak állandó, türelmes együttműködésére van szükség. Ennek biztosítására minden lehetséges eszközt fel fogok használni. Az állandó konzultáció, a pedagógusok visszajelzése, javaslatai rendszeressé válhatnak, miközben ők is informálódhatnak a színház sajátosságairól. A gyerekek színházi neveléséhez nélkülözhetetlen információk segíteni fogják a tanárok felkészülését is. Konferenciák, viták szervezésével a kapcsolat elmélyül, így a gyerekek színházlátogatásai elérhetik a céljukat, a kultúra beépül az életükbe, életformává válik. Szándékomban áll szoros együttműködést kialakítani a mostanában átadott, felújított Művelődési Ház vezetőségével, az új épület kitűnő színházterme a gyermekelőadások tervezését is rugalmasabbá teheti.

ELŐADÁSOK ÓVODÁSOKNAK

Az óvodásoknak játszott előadások kiváló helyszíne a gyönyörűen felújított Művész Stúdió. Azt, hogy a gyerekek ilyen intim közegben szerezzék első élményeiket a színházi varázslatról, tökéletes megoldásnak tartom. Itt is megjegyezném, hogy az előadások kiválasztása rendkívüli fontosságú, tehát a műsorterv kialakításakor különös gondot kell fordítani erre a kérdésre. Egy-egy jó ötletből nem mindig születik jó előadás, az alkotóknak mindenképpen

szem előtt kell tartania a befogadók sajátosságait. A cél: megkezdeni azt a munkát, amelynek eredményeképpen minél több gyermekben ébred fel az érdeklődés a Színház iránt.

Szeretném, ha a „Vegyen egy jegyet!”- program az ovisokra és a kisiskolásokra koncentrálna. Nagyon jó lenne továbbá, ha évente legalább egyszer a nagyszínház épületébe is eljuthatnának az óvodások is. Bár ezen a helyszínen az előadások már hosszabbak, valamint szervezési nehézségekkel is számolni kell, mégis érdemesnek látom megpróbálni, akár az óvónőkkel történő egyeztetés után, választható jelleggel. Meggyőződésem, hogy a Hamupipőke vagy a Pinokkió alkalmas arra, hogy az óvodások együtt járhassanak színházba a ”nagyobbakkal ”: a hat-tíz évesekkel.

KISISKOLÁSOKNAK

Ezek a gyermekek, remélhetőleg, már nem az élményt tanulják. Megkezdődhet az a munka, amelynek célja (és reménybeli eredménye), hogy a színházba-járás az életük nélkülözhetetlen részévé váljon. A műsorstruktúrában itt a fentebb már említettekhez hasonlóan klasszikus történetek műsorra tűzését tervezem. Terveim szerint az első évad két bemutatója a Pinokkió és a Mirr-Murr, a kandúr.

(S a további évadokban is az ifjúsági és gyermekirodalom klasszikusai közül választanánk színpadi adaptálásra műveket.)

Sok vita folyik arról, hogy ezek a gyerek már a számítógépek, tabletek, tv-sorozatok stb. között élve „pörgősebb” élményekhez szoktak, és ehhez a színháznak alkalmazkodnia kell. Nos, szerintem, éppen fordítva. Meg kell mutatni nekik az alternatívát. Azt, hogy **a színház szakrális élmény, önfeledt szórakozás, az önmagunkkal és a világgal való szembesülés helyszíne.** Így, mind egyszerre, minden pillanatban. Bizonyos vagyok benne, hogy a társulat tagjait is meg tudom győzni ennek fontosságáról. Színészként pontosan tudom, milyen fárasztó ilyen előadásokban szerepelni, és hogy nem várjuk olyan izgalommal a Hamupipőke szereposztásának kifüggesztését, mint például a Bernarda Alba házáat – hacsak rendezőileg, gondolatilag nem válik mégiscsak izgalmas, minden korosztálynak szóló színházzá, úgy is írhatnám családi színházzá. És ebből következik az az igényesség is, hogy minden szerepet az adott pillanatban arra legalkalmasabb művésznek kell játszania.

Arra fogok törekedni, hogy ezek az előadások ugyanazzal a szakmai igényességgel, ugyanolyan színvonalon és ugyanolyan jelentős rendezők segítségével jöhessenek létre, mint

a felnőtt darabok, hogy a gyermekelőadás ne lehessen kevésbé fontos kihívás szakmailag és a megbecsültsége ne lássa kárát a műfajnak.

MAXI BÉRLET

A jelenlegi bérletrendszer leginkább átgondolásra megérett eleme. Véleményem szerint, a felsőtagozatos gyermekeknek egyrészt legalább évente háromszor kellene színházba jönniük, másrészt pedig a színházi nevelésük hatékonyabb lehetne, ha legalább egy-egy előadás erejéig - de még jobb lenne, ha akár az egész bérletkonstrukcióban - kettéválasztanánk őket (ötödik-hatodik osztályosok és hetedik-nyolcadik osztályosok). Ezt a változtatást természetesen kizárólag a pedagógusok, iskolák teljes egyetértése esetén érdemes bevezetni, hiszen ez nemcsak nagyobb terhelését jelent a tanároknak, hanem az iskolák között is nagyobb együttműködést feltételez. Én mégis kísérletet tennék erre, mert bár tudom, nem lehet éles vonallal kettéválasztani emberek csoportjait (erre soha nem is voltam, nem is leszek hajlandó semmilyen értelemben), de diáknyelven fogalmazva: egy nyolcadikosnak „ciki” a Hamupipőke, egy ötödikesnek pedig nehéz az Énekes madár. Valamint a maxi bérletben már érdemes lenne opera- és balett-beavató előadásokkal kísérletezni.

KÖZÉPISKOLÁSOKNAK

Ők már a felnőtt színházlátogatók közé számítanak, feltéve ha a megelőző tíz évben jól végeztük a munkánkat. A középiskolák között elindítanám az „Ádámok és Évák” versenyét. Ez az ötlet több vidéki színházban csodálatos eredményeket hozott, bizonyos vagyok, hogy a nyíregyházi diákok is szeretni fogják.

A középiskolás bérletek között meghirdetném a „Legjobb közönség”- díjat, melyet minden évad végén a színészek szavazatai alapján ítélnék oda.

Fontosnak tartom, hogy a középiskolások részt vegyenek olyan, speciálisan az ő adottságaikra, teherbírásukra készült interaktív programokban, melyek elmélyítik a színházzal kapcsolatos tudásukat. Ennek érdekében megkértem **Szinetár Miklóst**, hogy működjön közre egy „Olvasópróba” munkacímű programsorozat létrehozásában.

Ezt az előadástípust a beavató színház újraértelmezésének szánom. Úgy vélem, a Tanár úr személye garancia arra, hogy ne száraz tanóra, hanem élvezetes interaktív előadás keretében zárjuk a gyermekek színházi nevelését. Ez az előadásforma később további művészek bevonásával bővíthetne, gondolok itt például **Szalay Kriszta** projektjeire vagy **Vidovszky**

György munkásságára. Erre annál is nagyobb szükség van, mert véleményem szerint középiskolás korban dől el, hogy a később fiatal felnőtté érő diákok melyik művészeti ág iránt éreznek majd különleges vonzalmat. Az mindenképpen dolgunk, hogy felnőtté válásukban segítséget nyújtsunk, későbbi igényességüket alakítsuk. A színpadról, de nézőként a középiskolások között ülve is többször éreztem, mit utálnak a színházban a legjobban a középiskolások: a blöfföt és az unalmat.

Összefoglalva: a gyermek és ifjúsági programok „termelik ki” a jövő nézőgenerációit. Az óvodától az érettségig végig kell kísérni a gyermekeket, hogy az igazi színház iránt fogékony, értő nézővé váljanak.

FŐISKOLÁSOKNAK

Sajnos, a Nyíregyházi Főiskola hallgatói egyáltalán nem látogatják a Móricz Zsigmond Színház előadásait. Tudomásom van arról a törekvésről, hogy a színház vezetése minden lehetséges módon változtatni kívánt ezen a sajnálatos tényen. Rémisztőnek találom, hogy azok a leendő értelmiségi felnőttek, akik a gyermekeink neveléséért lesznek felelősek – hiszen a Nyíregyházi Főiskolán főként tanárképzés folyik – ne legyenek aktív részesei egy város kulturális életének.

Személyes kapcsolataimat is felhasználva minden lehetőséggel élni kívánok, mellyel a hallgatókat becsalogathatjuk a színházba, ennek érdekében bármit megteszek, bár több egyetemi város színházában dolgozva láttam milyen erőfeszítéseket tesznek igazgatók ennek érdekében, váltakozó sikerrel.

ELŐADÁSOK FELNŐTTEKNEK

A polgári középosztály színháza

Egy általam vezetett színház művészeti programjának kialakítása során a harminc-hatvanas korosztályok szellemi szükségleteinek kielégítése lesz a legizgalmasabb prioritások egyike. Az a véleményem, hogy az európai értelemben vett polgárság a több éve tartó káros tendenciák ellenére nem szűkül, hanem bővül. Ezek a polgárok minden nehézségük ellenére védik magukat a szellemi elsivárosodástól, a kereskedelmi médiumok felszínességétől. Érthető, hogy nagyon sokuktól hallom, hogy „szórakozni, kikapcsolódni” vágynak a színházban, hiszen mindennapos küzdelmük, életnívójuk fenntartása rendkívüli terhelést jelent. Ezen pályázat keretein belül már kifejtettem, de itt is hangsúlyozom, bizonyos vagyok

benne, hogy nem a talmi, értéktelen szórakoztatóipari fõrmedvények iránti igény fogalmazódik meg ilyenkor. A nézõ befogadója, résztvevõje kíván lenni az elõadásoknak, a konklúziókat saját maga kívánja levonni. A kioktatás, a blöffök, az oktrojált vélemények, az indoktrináció dühítik, untatják és kirekesztik a közönséget. A harminc-hatvan éveseknek bőven elege is lehet mindebbõl.

A **színháznak** olyan **alapvetõ emberi, szellemi értékekrõl kell szólnia**, amelyhez mindenki kapcsolódni képes. A **„modern” forma csak emberi tartalommal megtöltve értékes**. A színházi útkeresés, az állandó megújulás misztériuma hidegen hagyják a közönséget, ha nincs megtöltve tartalommal, olyan közlendõvel, amely találkozik az õ hétköznapi életének tapasztalataival.

Közülük néhányan majd érdeklõdni fognak a kísérletezés iránt is, mi, színházi emberek ennek nagyon fogunk örülni és nagy kedvvel mutatjuk meg az érdeklõdõknek álmainkat is a színházról.

De az igazi találkozás nézõ és mûvész között csakis az egyik fél érdeklõdése, kíváncsisága õnmaga és a világ iránt, és a másik fél józan önkorlátozása esetén jöhet létre.

KRÚDY KAMARA- kamaraszínházi elõadások

A kamaraszínház mûsora szintén jelentõs változtatásokat és komoly átgondolást igényel. A színvonalas színházi elõadások létrehozására nagyon is alkalmas és sokféle módon használható tér alkalmat ad arra, hogy újszerû, kísérletezõ kedvû elõadások jöhessenek létre megcélozva azt a réteggözönséget, aki vágyik az újdonságra, nyitott a kortárs mûvészetre is. Viszont fontos és szükséges, hogy ne csak „réteggözönséget” szülessenek, hanem a tér intimitását kihasználva megszerettessük ezt a remek teret a nagyszínházba már rendszeresen járó nézõinkkel illetve új bérleteseket csábítsunk a színházba. Ez nem csupán szakmai, hanem gazdasági kérdés is. Hiszen a kamarabérletesek száma – tudomásom szerint- a háromszázat sem éri el. Ez azt jelenti, hogy mindõssze három bérletes elõadás lenne szükséges, rentábilis. Ahhoz, hogy a kamara elõadások létrehozása legalább részben gazdaságos lehessen mindenképpen növelni kell a kamara bérletesek számát. Ez a növekedés pedig jobb, érdekesebb és nézõbarát mûsortervvel illetve a nagyszínpadi bérletek kombinálásával érhető el. Tudomásom szerint ilyen jellegû kombinált kínálat az ifjúsági bérletesekkel már mûködik, célom, hogy a felnõtt bérletes nézõk is lehetõséget kaphassanak a kamaraszínpadi elõadások választására.

AZ IDŐSEBBEKNEK

Ez az a korosztály, amelyről gyakran elfeledkezünk, pedig egy nyitott világban, színházban fontos közönségréteg. Hisz ők már sokat tapasztaltak, sokféle színházat láttak, és gyakran rájuk

van bízva az unokák „szabadidős tevékenysége” is. És a kis nyugdíja ellenére, már nem kell lakásra, nagy kiadásokra költeni, így még ha paradoxként hat is, többet tud a kultúrára áldozni. Ráadásul, szabadideje is több van. A mai időseket már nem otthonülő, magatehetetlen embereknek kell elképzelnünk, hanem aktív gondolkodóknak, köztük sok értelmiségi, volt pedagógus, orvos, könyvtáros, stb. Tehát meg kell tartani őket, sőt, újabakat megnyerni.

Terveim között szerepel számukra is speciális bérletet indítani, melyben lenne olyan előadás is, melyet akár a „Hozd el az unokádat is!” szlogennel hirdethetnénk.

És őket akár az önkénteseink közé is bevonhatnánk, az előadásainkhoz kapcsolódó tematikus beszélgetéseket szervezve, az őket érintő témákat boncolgatva.

NŐKNEK

Ez lehet furcsa vagy túlzó – de mindenféle kutatások bizonyítják, hogy ők szeretnek legjobban színházba járni, ők veszik meg a jegyet, (meg a férjüket rá) hogy színházba menjenek.

Érdeemes már a repertoár összeállításánál is gondolni rájuk, és akár külön bérlet-konstrukciót is pl. „Keresd a nőt!” címmel kialakítani .

SZABADTÉRI ELŐADÁSOK

A nyáresti szabadtéri programok szervezése az elmúlt évben, szerintem nagyon helyesen, a Móricz Zsigmond Színház feladatai közé sorolódott. Figyelni kell a gazdaságosságra is, de a minőség nyáron is mindennél fontosabb.

A városban sok rendezvény-szervező foglalkozik nyári előadásokkal, így a kínálat finoman kifejezve is vegyesnek mondható. A céloom olyan partnerekkel való együttműködés kialakítása,

olyan **nyáresti** kínálat, amely minőségi versenyre kényszeríti a városban működő rendezvény-szervező cégeket.

Természetesen a gazdaságosságot fokozottan figyelembe kell venni nyáron, egyetlen produkció sem lehet veszteséges. Éppen ezért jó lenne a programokat összehangolni, hiszen ez mindannyiunk közös érdeke. Erre a Nap-Folt Produkció egyik vezetőjeként többször tettem kísérletet, kevés eredménnyel.

A nívós szabadtéri programsorozat nemcsak a közönség igényeinek maximális kielégítését szolgálja, de elmélyítheti a színház és mecénásainak kapcsolatát is.

ANYANYELVÜNK ÁPOLÁSA

Kortárs magyar dráma

Bár a színházigazgatók gyakran emlegetik a kortárs dráma fontosságát, annak bemutatásától azonban már tartanak – elsősorban attól félve, hogy mivel a közönség nem ismeri, nehéz becsábítani rá.

Pedig minden drámaíró, a mára klasszikussá válók is valamikor elsömvüves, kortárs szerzők voltak, akik a színházigazgatók bátorsága és jó szimata nélkül nem indulhattak volna el.

Épp ezért magam is fontosnak vélem, hogy találjuk meg az új tehetségeket, a dramaturgia segítségével segítsük őket, és előbb-utóbb jutassuk színpadhoz is őket.

Lehet, hogy a közönséget nehezebb erre megnyerni, de ugyanakkor könnyebb is, hisz egy kortárs dráma valószínű napjaink problémáival foglalkozik, nyelvezetében, gondolkodásmódjában is közel áll hozzánk.

Mára szerencsére több rendezvény, ösztöndíj, mozgalom segít megtalálni a kortárs magyar és külföldi darabokat, de ebben erősen számítok a színház dramaturgiájára.

Szeretnék élni többek közt a Nemzeti Kulturális Alap, a Katona József pályázat és más források támogatásával, melyek egy-egy színház és egy-egy drámaíró alkotói kapcsolatát, vagyis az új magyar dráma születését segítik.

Terveim szerint fölkérnék fiatal, a drámaírással még épp hogy próbálkozó írókat is, de nem csak őket.

A pályázatoktól függetlenül, saját erőből is íratnék és mutatnék be kortárs magyar színműveket.

Hogy a kortárs dráma mennyire nem „mumus”, arra szerencsére sok jó példa van. Számomra ezek közt van többek közt **Térey János** *Asztalizené*-je, **Garaczi László** *Plazma*-ja, **Háy János** *Vasárnapi ebéd*-je, **Tasnádi István** *Phédra*-ja vagy akár a mai közéletünkről szóló *Virágos Magyarország* operett.

De sok szerző ír gyermekeknek is – így már a fiatal korosztályon keresztül is megnyerhetjük őket. (**Lackfi János, Szálinger Balázs, Varró Dániel, Szilágyi Ákos** stb.)

Örülnék, ha a leendő szerzőink közt a környék írói is lennének, ígéretesnek tartanám például a **Vörös Postakocsi** irodalmi folyóirattal való együttműködést.

Mini drámaíróiskolát is szerveznénk középiskolásoknak és egyetemistáknak – akik közül valószínű nem mindenkiből válna drámaíró – de a kortárs drámára való fogékonyságot kifejleszthetnénk bennük.

Sokfelé bebizonyosodott, mennyire népszerűek a **felolvasószínházak**, ahol néhány próbával, kevés scenírozással, a színészek példánnyal a kezükben ismertetik meg a közönséget egy-egy új drámával.

Ilyen jellegű felolvasószínházakat rendszeresen létrehoznánk majd, a szerző jelenlétében, beszélgetéssel kísérve.

Itt jegyezném meg, hogy nemcsak a kortárs drámák istápolását tartom fontosnak, hanem a klasszikusok korszerű megszólaltatásban az új fordításokét is.

Ez is az anyanyelv ápolásának része.

Visszaolvasó – ötlet egy felolvasó-színházi sorozathoz, együttműködve a litera.hu-val – kortárs magyar drámák – újra-visszaolvasva

Az írók és a dramaturgok a megmondható, milyen jelentős a számuk azoknak a műveknek, melyek a megírásukkor fölkeltették a figyelmet, aztán be is mutatták őket felolvasó színházi formában, stúdiószínpadon vagy akár nagyszínpadon is, de hamar elfeledkeztünk róluk, és alig-alig van esélyük az újra fölfedezésükhöz. Többek közt olyan szerzőkre gondolunk, mint **Bereményi Géza, Eörsi István, Esterházy Péter, Fejes Endre, Forgách András, Garaczi László, Horváth Péter, Márton László, Nádas Péter, Spiró György, Szakonyi Károly, Szilágyi Andor, Szócs Géza, Tolnai Ottó, Végel László, Visky András** vagy **Zalán Tibor**.

Erre a jelenségre hívná föl a figyelmet a Visszaolvasó, kiválasztva ezek közül a méltatlanul elfeledett drámákból néhányat, és értő szemű, érzékeny rendezőket fölkérve felolvasó színházi formában bemutatná azokat.

Ha sikeresnek bizonyul a sorozat, akkor a következő évadban folytatni lehetne. Mert kínálat, éppenséggel, bőségesen van.

Mindehhez a helyszínt, a színészeket, a műszaki hátteret, az infrastruktúrát a színház biztosítaná. A válogatást, a gondozást, háttéranyagok és -interjúk írását pedig, a színház dramaturgiájával együttműködve a **litera.hu** vállalja.

Ezekből a felolvasó színházi eseményekből tévéfelvétel is készülhet.

A hónap költője

Valamelyik **könyvkiadóval** (L'Harmattan, Libri, Magvető stb) vagy folyóirattal együttműködve havonta egy alkalommal beszélgetést szervezünk fiatal költőkkel, melyben ő maga is beszélne műveiről, illetve fölolvassa belőlük, emellett pedig színművészeink is bemutatnának néhányat közülük, esetleg zenével kísérve.

Magyar népmesék – mesefelolvasó délutánok a színház művészeinek előadásában

Mint már több helyen említettem, fontosnak tartom, hogy a legfiatalabb korosztályt is minél hamarabb rászoktassuk a színházra, megszerettessük velük, miközben a magyar nyelv szépségeivel találkozhatnak.

Ezért tervezném ezt a sorozatot, melyben hetente egy-egy alkalommal színművészeink egymást váltva fölolvassanak egy-egy magyar népmesét.

A fiatal közönség pedig ezalatt rajzolhatna is a hallottakról, s az elkészült képekből kiállítást is szervezhetnénk.

A TÁRSULAT

A jobb érthetőség kedvéért egy anekdotával kezdem.

Amikor 1997 januárjában a nyíregyházi színházhoz szerződtem, akkor az a kilencvenes évek második felének legrangosabb társulataihoz tartozott. Első munkám, a Vén Európa Hotel valamelyik előadásán történt, hogy a kamaraszínház első sorában ülő nézők egyike – ki tudja, miért – elővett egy narancsot, precízen meghámozta, majd enni kezdett. Az előadás főszereplője, Gászó György szelíden odalépett hozzá, kezet nyújtott és kivezette a nézőtérrel. A kínos pillanat elszállt, az idős hölgy az előadás részévé vált. Létrejött az oly gyakran áhított kapocs nézőtér és színpad között. Ez természetesen egy kivételes képességű színész egyedi és megismételhetetlen gesztusa, de egyértelművé szeretném tenni, hogy **magabiztosság és magas szintű szakmai tudás**, vagy legalábbis az erre való állandó törekvés bármilyen szituációt a színpad és nézőtér kapcsolatának javára tud fordítani.

Igazi, minden ízében expresszív színházat csak önmaguk és társaik megismerésének vágyától hajtott színészekkel tudok elképzelni. Nem vagyok a játékelméletek nagy ismerője, de az

biztos, hogy a zéró összegű játszmák a művészi színvonal rovására vannak. A színházban kizárólag „win-win” játszmákra kell törekedni. Magyarul: akkor játszunk jól, ha minden pillanatban tudjuk, mit gondol a partnerünk. Tudjuk, mert érdekes. És ha ez így van, a közönség érdeklődését is játszva (!) fenn tudjuk tartani.

Egy színészt állandó kétségek gyötörnek. Ha nincsenek kétségei, keres magának egyet. Véleményem szerint egy színházi vezetőnek (menedzsernek) az a legfontosabb feladata, hogy biztosítsa a körülményeket ehhez a munkához. Tisztességgel, őszinteséggel és kiszámíthatóan.

Tartok tőle, hogy az általam vezetett színházban elkényeztetett, energikus, szemtelen, fiatal színészek nevelkednek majd, akik rengeteget fejlődnek, tanulnak, de egy valamit biztosan máshol fognak megtanulni. A rettegést.

A társulat tagjainak jelentős részét régóta ismerem, többségükkel dolgoztam együtt, tudásukat nagyra tartom.

Nagyon sajnálom, hogy az utóbbi időben tehetséges fiatal színészek sora hagyta el a színházat. Ennek okát nem tisztem elemezni, de azt, hogy túlmutat a természetes fluktuáción, tényként megállapíthatom. Annak a gyakorlatnak, mely szerint minden évben hat-nyolc új színészt szerződtetnek, majd nem tesznek velük semmit, ami művészi fejlődésüket előmozdítja, mindenképpen véget kívánok vetni. Ennek a „módszernek” ugyanis az egyetlen eredménye az, hogy keserű, elbizonytalanodott, rettegő, cinikus, ideáiktól megfosztott színészeket „nevel”, ami véleményem szerint nem nevezhető ideális színészpédagógiai filozófiának. Egy kb. 25 művészből álló erős, sokszínű, minden feladat ellátására alkalmas társulatot szeretnék kialakítani az első évad végéig.

A társulat átlagéletkora nagyon alacsony.¹

Így aztán, mivel gyakorlatilag minden színész pályakezdő, vagy korszakváltás előtt álló középkorú művész, az igazgató felelőssége fokozott. Fontos, hogy egy színész tudja mit, mikor és miért játszik. Meg kell tehát teremteni azt a lehetőséget, hogy már a szerződtetési időszakban, de legalábbis az évadzáró előtt értesüljenek fontosabb szerepeikről, készülhessenek azokra. Egyértelmű ígéretet teszek a társulat tagjainak arra, hogy nem az olvasópróbán fognak értesülni arról, mi is a feladatuk. Az esetleges változtatásokkal kapcsolatos magyarázkodás az igazgatói munka (kínos) része, ezzel kapcsolatban vannak személyes tapasztalataim is, de ezt a kockázatot vállalni kell. Ez a színház gazdasági

¹ Minden tisztelem ellenére Bárány Frigvest nem veszem figyelembe az átlagszámításnál, lévén Frici bácsi valamilyen úton-módon épp annyi idős, mint húsz évvel ezelőtt, művészként viszont nagyon is számítok rá.

mozgásait is tervezhetőbbé teszi a személyi kifizetések tekintetében, tehát a terveim szerint megvalósítandó minőségi prémiumrendszer bevezetését is megkönnyíti.

RENDEZŐK

A Móricz Zsigmond Színházban jelenleg is alkotó rendezők jórészt személyes tapasztalatból ismerem. Olyan is akad köztük, akivel már dolgoztam, olyan is, akinek előadásait évek óta látom.

Ezek alapján úgy tervezem, hogy közülük jónéhányan – amennyiben hívásomat elfogadják – esetleges kinevezésem után is dolgoznak majd a megújuló Móricz Zsigmond Színházban.

Ugyanakkor fontosnak tartom, hogy a Társulat és a Közönség is új impulzusokban részesüljön. Ezért jónéhány olyan alkotót szeretnék bevonni a közös munkába, akiknek tudásáról, elkötelezettségéről tudom, hogy a legalkalmasabbak elképzeléseim megvalósítására.

Terveim szerint a Nyíregyházán már bizonyított, a társulatot jól ismerő rendezők mellett más rendezők munkájára is számítok. Szükség van új impulzusokra a társulat igényeit és a nézők érdekeit szem előtt tartva. Az első néhány évben, amíg a felnőtt bérletesek száma el nem éri az **ötezret**, izgalmas, korszerű előadásokat szeretnék, de a színházi közösség érdekeit, teherbírását tekintem a legfontosabb prioritásnak. Semmilyen egyéb szempontot nem kívánok érvényesíteni.

Véleményem szerint lehetőséget kell biztosítani fiatal rendezőknek is, de csak azért hívni valakit, hogy kipróbálja, egyáltalán tud-e rendezni, az elkövetkezendő pár évben szerintem nincs lehetőség.

Ezenkívül szigorúan figyelembe kell venni a rendezőválasztásnál azt, amit **Latinovits Zoltán** így fogalmazott meg: „Az álművész alkotása vakondtúrás, amelyben elbotlik a gyerek”²

Úgy vélem, ez a gondolat tömören összefoglalja mindazt, ami ehhez a témához tartozik, további kifejtése fölösleges indulatokat keltene.

A színházban reményeim és előzetes beszélgetéseim eredményeképpen rendezni fog többek között Valló Péter, Szikszai Rémusz, Hargitai Iván, Kéri Kitty, Radó Denise, Vidovszky György, Szinetár Miklós

² Összegyűjtött írások: Művész, színész. Az egész esszét tisztelettel ajánlom mindenki szíves figyelmébe

MŰSORTERV

A műsorterv kialakításánál az időpontok, színészek, rendezők egyeztetése komplex feladat, melyhez egy pályázati pozíciója nem elegendő.

Tökéletes évad nem létezik, de a lehető legkevesebb kompromisszumra fogok törekedni.

Az alábbi tervezet már néhány előremutató beszélgetés eredménye, melyeket elismert és általam nagyrabecsült rendezőkkel, színházigazgatókkal folytattam. Mégis inkább tekinthető egy koncepció kivetülésének, mint 100%-os konkrétumnak.

Egyébiránt ahogy a rendezők megismerik a társulatban rejlő lehetőségeket, úgy egyre inkább szeretnék az ő ajánlataik figyelembe vételével nekilátni a végleges műsorterv összeállításának. Az évadtervek kialakításánál támaszkodni lehet a Csokonai Nemzeti Színházzal kialakított kapcsolatra, amely előadások-, díszletek cseréjére, esetleges koprodukciónak is vonatkozhat, így a műsortervben megjelenhet például az opera, a nagyoperett, ami tovább színesíti a bérlet-kínálatot.

Az előírt évi legalább kettőszázhusz előadás, melynek 75%-ban saját előadásnak kell lenni, a saját társulattal létre hozott legalább évi nyolc új bemutató megvalósítása, nem okoz semmiféle nehézséget.

Az általam vezetett színházban – terveim szerint – már az I. évadban műsorra tűzném az alábbi színdarabokat:

Nagyszínpad

Valló Péter - Radnóti Zsuzsa: In memoriam Ö.I

Ray Rigby: A domb

Móra - Deres: Hannibál tanár úr

Kálmán Imre, Julius Brammer, Alfred Grünwald: A Montmartre-i ibolya

Bacsó Péter: A tanú

Kamara

Lorca: Bernarda Alba háza

Molnár Ferenc: Marsall – Ibolya

Anouilh: Jeanne D'Arc

Gyermekelőadások

Carlo Collodi – Litvai Nelli: Pinokkió

Csukás István: Mirr-Murr, a kandúr

Ovis előadások

Az alkotókkal való egyeztetés függvénye

Vendégjáték bérlet

Orlai Produkciós Iroda előadásai közül

Győri Balett/ Egri Balett-együttes

József Attila Színház vendégjátéka

Vezetői ciklusom további évadjaiban az alább – a teljesség igénye nélkül - felsorolt művek bemutatására szeretnék törekedni.

kortárs magyar

- Egressy: Portugál
- Bacsó Péter: A tanú

történelmi

- Fekete Sándor: Lenkey tábornok
- Németh László: Galilei
- Székely János: Caligula helytartója

klasszikus magyar

- Madách: Az ember tragédiája
- Sütő András: Csillag a máglyán, Egy lócsiszár virágvasárnapja
- Jókai: Az aranyember
- Szabó Magda: Az ajtó, Régimódi történet
- Eörsi István: Kihallgatás
- Spíró: Imposztor
- Csurka: Ki lesz a bálánya?
- Mikszáth, Móricz műveinek adaptációi

klasszikus külföldi

- John Whiting: Ördögök
- Shakespeare: Julius Caesar, Vízkereszt, vagy amit akartok, Vihar
- Moliere: Tudós nők
- Dosztojevszkij: A félkegyelmű
- Arthur Miller: Salemi boszorkányok
- Dürrenmatt: Az öreg hölgy látogatása

„szórakoztató”

- Gene Stone - Ray Cooney: Miért nem marad reggelire?
- Ken Kesey: Kakukkfészek
- Maugham-Nádas-Szenes: Imádok férjhez menni
- Zágón-Nóti-Eisemann: Hippolyt, a lakáj
- Neil Simon: Pletykák
- Monthy Python: Gyalog-galopp
- Alfredson-Danielsson: Picasso kalandjai
- Valla Attila-Szikora Róbert: Macskafogó
- Lionel Bart: Oliver!
- Eduardo De Filippo: Filuména házassága
- magyar filmvígjátékok adaptációi

KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATOK ÉS MARKETINGKOMMUNIKÁCIÓ

A Móricz Zsigmond Színház jelenlegi szervezőirodája elavult, a mai kor igényeit már alig, legalábbis minimálisan tudja kiszolgálni. Az internet és a médiaglobalizáció világában a biztonságos közönségszervezés már nem elegendő arra, hogy egy 120.000 lakosú megyei jogú város minden potenciális színházlátogatóját elérhesse.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a régi jól bevált módszerektől teljes egészében meg kellene válni, de az bizonyos, hogy új, a kor igényeinek megfelelő utakat kell találni a nézőhöz. A jelenlegi próbálkozások kizárólag az internet és a közösségi portálon való terjeszkedésre

tesznek kísérletet, sajnálatos módon nem eléggé hatékonyan. A színház nemrégiben megújult honlapja sem tölti be funkcióját. Az írott és elektronikus sajtóban valamint a színház saját anyagaiban kevés az előzetes tájékoztatás egy-egy bemutatóról, csak utólag tájékoznak a nézők. Az országos online és írott és elektronikus szakmai és egyéb felületek kihasználatlanok, a

sajtókapcsolatok és ezek ápolása nem megfelelő. Ennek hiánya főként a felnőtt bérletesek számán jelentkezik, hiszen őket egyénileg kell elérni ellentétben az óvodástól az érettségizőig, velük az iskolájukon, óvodájukon, a pedagóguson keresztül kommunikálunk. A felnőtt bérletesek száma 3000 körüli. Ez a város lakóinak arányát tekintve rendkívül kevés. Egy Móricz Zsigmond Színház szintű intézménynek funkciója az is, hogy a színházbérlettel ugyan

nem rendelkező, de adófizető polgárok folyamatosan értesüljenek a színházban folyó munkáról, tudjanak a színházi történésekről. Ismerjék a színház sikereit és eredményeit, szeressék, vagy legalább elismerjék a színművészeket. A sajtójuknak érezhessék színházukat. Ez azért is fontos, mert soha nem szabad feladnunk a harcot leendő bérleteseinkért, a színház munkájának ismeretéből, ennek megbecsüléséből, mindezek hatására a városlakókból hátha egyszer bérletes néző válik.

A hibák és hiányosságok kijavítása fontos és rendkívül sürgős feladat.

Szükséges hozzá egy lendületes, fiatalos, hozzáértő a mai kor vívmányait is ismerő és használni tudó, de személyes kapcsolatokkal is rendelkező energikus és naprakész, de a Színház iránt

elkötelezett lendületes csapat, akik a jelenlegi már kialakult közönségkapcsolatokat újra- és továbbgondolják.

Elengedhetetlenül szükséges a helyi és országos sajtóval való napi szintű kapcsolattartás.

Rendkívül fontos a folyamatos párbeszéd a Nézővel.

Leglényegesebb feladat a **különböző korú és érdeklődésű célcsoportok** egyéni és speciális elérése.

Óvodások

A 2013-ban első ízben, nagy sikerrel megrendezett Ovis karácsony elnevezésű rendezvényen 4500 gyermek vett részt. Ennek a 4500 gyermeknek kivétel nélkül bérlettel kell rendelkeznie, évente 3 alkalommal színházi élményben kell részesülnie. A gyermek előadásokról érdemes óvónőkkel, szakemberekkel előre egyeztetni, konzultálni. Felmérni az igényeket, ápolni a kapcsolatokat, megőrizni a hagyományokat. Az óvodákkal való kapcsolattartáshoz személyes kapcsolatok szükségesek. A színházi élmény nem függhet kortól, nemtől, társadalmi, gazdasági helyzettől. A hátrányos helyzetű családokban élő gyermekek színházlátogatásához pályázatok és

mecénások segítségét szeretném igénybe venni

Kisiskolások

Az iskoláskorú gyermekek jelenleg évi két alkalommal járnak színházba. Ők már nem a Művész Stúdiót látogatják, hanem részesei lehetnek az igazi csodának, beléphetnek az igazi színházépületbe és háromszázötvenen együtt örülhetnek a színházi előadásnak. A megfelelő darabválasztás a leglényegesebb ennél a korosztálynál. El kell érni, hogy a délelőtt/délután tényleg varázslat legyen, a gyerek még otthon is az élményeiről meséljen, rajzoljon, énekeljen. Így a gyermekeken keresztül a szülők is elérhetők, még azok a szülők is, akik esetleg bármilyen okból nem tartoznak a nézőink közé. Az iskolás csoportok

színházlátogatásának megszervezése, az óvodákhoz hasonlóan, viszonylag egyszerű feladat. Ha a pedagógusok, iskolaigazgatók, szülők elégedettek a színházban látott előadásokkal, a színház vezetésének jó a kapcsolata az iskolák vezetésével, akkor a közönségszervezés nagyon egyszerű, átlátható és főként személyes kapcsolattartásra épül. Megfontolandó lenne esetleg, hogy a bérletezést ne ősszel, hanem már a nyári szünet előtt kezdjük. Ez természetesen nem oldható meg az elsősök esetében, hiszen csak

őstől járnak iskolába, de talán a többi, felsőbb osztály esetében kivitelezhető. Így a gyermekbérletek már szeptemberben elkezdődhetnének. Tapasztalataim szerint az ilyen korú gyerekek már komoly érdeklődést mutatnak a kulissza-titkok iránt, így érdemes lenne közönségtalálkozókat vagy kulisszajárást szervezni az érdeklődő gyerekeknek.

Maxi bérletesek, a felsőtagozat

Ahogy már említettem, ők a legproblémásabb korosztály. Nemcsak azért mert kiskamaszok, nehéz nekik színdarabot találni, nehéz az érdeklődésüket felkelteni, a figyelmüket lekötni, de azért is, mert túlterheltek, fáradtak az iskolai tennivalóktól. Mégis ők a legfontosabbak. Ha ebben a korban hagyjuk őket eltávolodni a Színház csodájától, később, középiskolásként már majdnem lehetetlen őket „visszavarázsolni” a világunkba. A tanárokkal való folyamatos konzultáció ennél a korosztálynál a legfontosabb. Hiszen már nem akarnak mesedarabot nézni, a felnőtt előadást viszont még nem értik. Megfontolt és egyeztetett darabválasztással, az előadások előtti drámafoglalkozásokkal, felkészítő- és feldolgozó órákkal lehetnének a pedagógusok, irodalom tanárok segítségére. Ezekhez a foglalkozásokhoz a színháznak végzett drámapedagógusok segítségét is érdemes kérni, akár a társulat tagjai közül, akár kívülről.

Középiskolások

Ennek a korosztálynak a kezelését, a velük való kapcsolat kialakítását nem tartom túl nehéznek. Értelmes, komoly és egyenrangú kislelőtteknek kell őket tartani, így a velük való bánásmód méltó lesz a színház és az iskolák nívojához is. A középiskolás irodalmi tananyag elég árnyalt és sokrétű ahhoz, hogy a színház segíthesse az iskolák és főleg a diákok munkáját akár a tananyagban szereplő színdarabok, regényadaptációk feldolgozásával. Cserébe pedig elvárható lehetne – főként a gimnáziumok esetében – hogy minden intézmény összes tanulója látogassa a színház előadásait. Magának az iskola vezetésének kellene ezt majdhogynem kötelezően elvárni a tanulóktól. Ehhez természetesen megint csak a jó kapcsolat, a folyamatos pedagógus- színház

párbeszéd szükségeltetik. A felkészítő, feldolgozó, beavató színházi drámafoglalkozások ennél a korosztálynál sem maradhatnak el, hiszen a szinte fiatal felnőttek már jobban is

igénylik a színész-drámapedagógusok foglalkozásait és nagy örömmel vesznek részt a közös munkában. Sajnos a színház jelenlegi ifjúsági bérletsorozatában mindösszesen 7 középiskola szerepel. Pontos bérleteladási adatok nélkül sem nehéz kiszámolni, hogy maximum 2450 nyíregyházi

középiskolásnak van színházbérlete. Az ifjúsági bérletek száma évről- évre rohamosan csökkent. Ezen mindenképpen változtatni kell. A cél, hogy legalább másfélszeresére emeljük a középiskolás színházlátogatók számát. Ha a középiskolák vezetése meggyőzhető a Színház fontosságáról – jó műsorpolitikával márpedig bizonyára meggyőzhető – akkor a kitűzött cél a közeljövőben elérhetővé válik.

Főiskolások

Valaha a Bessenyei Tanárképző Főiskolának saját bérlete volt, amellyel évente öt alkalommal jártak színházba a hallgatók. Sajnos a jelenlegi színházlátogatási szokás a főiskolán a nullával egyenlő. Ha megfelelőek az információim, ez sajnos annak is köszönhető, hogy a nappali tagozatos képzésen kevés a hallgató, a levelező tagozaton pedig csak hétvégén van oktatás, akkor viszont egész nap. Nem szeretnék belenyugodni abba a jelenlegi ténybe, hogy a Nyíregyházi Főiskolára járó, hazánk leendő értelmisége nem kíván részt venni a város kulturális életében. Szándékomban áll Rektor Úrral egyeztetéseket folytatni, tanárokkal, óraadókkal beszélgetést kezdeményezni, színházi kollégáim segítségét igénybe venni, fiatal, energikus kommunikációhoz értő szakemberek ötleteit kérni. Ez mindannyiunk közös érdeke. Akár speciális levelezőrendszeren keresztül vagy közvetlenül a főiskolások megcélzó kiadványokkal fogok harcolni a pozitív változásért. Azért, hogy az a régi, teltházas, főiskolás bérlet újra elinduljon.

Felnőtt-bérletesek

Ők a legfontosabbak, mert rajtuk lehet lemérni az igazi érdeklődést, az igazi művészi teljesítményt, hiszen ők maguktól járnak a színházba. Nem kényszeríti őket se szülő, se iskolavezetés, csakis azért jönnek hozzánk, mert szeretnek hozzánk járni. Jelenlétük értelmet ad a munkánknak, estéről estére különösen nagy öröm nekik játszani. Ezért meg kell őket becsülni.

Sajnos nincsenek elegenden, sőt, inkább kevesen vannak. Egy 120.000 lakosú városban mindössze 3000-en. Mindössze a lakosság 2,5%-át mondhatjuk felnőtt-bérletesünknek.

Az ő kedvük, színházba járási szokásaik igazán – szinte kizárólag – a műsorpolitikával függenek össze. Természetesen tisztában vagyok vele, hogy többen közülük anyagi nehézségekkel is küzdenek, de hiszem, hogy egy árnyaltabb bérletrendszer átalakítással ezen

is lehet segíteni. Ez a célcsoport az, akiknél a reklám, az írott és online médiumok, a helyi televízió, a helyi napi-

és hetilapok tájékoztatása rendkívül fontos és érdemes. Ők azok, akik szívesen olvasnak a város színészeiről, akik érdeklődve várják, hogy egy-egy neves vendégművész vagy rendező városunkban tartózkodjon egy-két hónapot. Ez a korosztály az, aki szívesen kimozdul, hogy néha vagy akár rendszeresen részt vegyen valamiféle kulturális eseményen. Igényüket kielégíteni tehát kötelességünk. Közönség-találkozók, akár havonta rendszeresen tartandó – nemcsak a színházzal

foglalkozó – beszélgető show-k, nyílt napok szervezésével közelebb szeretnék kerülni ennek a csoportnak a lelkéhez, a szívéhez. Reményeim szerint igényesebb színházi kiadványokkal, a plakátok, szórólapok korábbi elkészülésével, a városlakók által ismert és szeretett művészek közreműködésével és a minden – városunkhoz és színházunkhoz méltó - igényt kielégítő évadműsorral a felnőtt-bérletesek száma majdhogynem megduplázható.

Marketingkommunikáció

Egy színház számára is létfontosságú a kommunikáció. Ám ez nem csak az információ kibocsátásáról, az üzenetek továbbításáról szól, hanem egy olyan interaktív folyamat kell legyen,

amelyben minden partner aktívan részt vesz. A színház kommunikációjában nem a kommunikáció mennyisége, hanem annak minősége is óriási szerepet játszik. Mivel a színház célcsoportja igen széles skálán mozog, az óvodásoktól egészen a nyugdíjas korúig, ezért a marketingkommunikációt és a felhasznált marketingeszközöket ennek megfelelően kell kiválasztani.

A közönség elérésének módja lényegesen változik. A közösségi médiaaktivitás egyre fontosabb szerepet kap a marketingkommunikációban, mely egy átgondolt koncepcióval nem csak egyszerű elérhetőséget jelent, de javítja a „márkáról” kialakult képet, aktivizálhatja a célcsoportot és párbeszédet, kétoldalú kommunikációt is eredményezhet. Míg a színházlátogatók egy jelentős része szinte reklám nélkül elérhető, természetes igénye az információ beszerzése, ezért ő maga érdeklődik. A modernizálódott világban azonban egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni a webes elérhetőségekre. A saját weboldal alapkövetelmény, de a közösségi oldalakon

az elérhetőség nagyobb jelentőséggel bír, mint önálló weboldalt fenntartani. Gyorsabb, intenzívebb az elérés, a reklámlehetőség, és a reakciók sokkal hamarabb mérhetők.

Honlap

A Móricz Zsigmond Színház honlapja ugyan az elmúlt években megújult, mégsem tölti be megfelelő szerepét. A honlap menürendszere megújításra szorul. A színház havi műsorterve legyen letölthető és nyomtatható. Az oldalt naponta friss információkkal kell feltölteni, interaktívvá kell tenni. pl. commentek, azonnali Facebook elérés, azonnali online jegyvásárlás csak regisztrációval, pártolókártyával, stb.

Facebook

Lehetne egyfajta hirdetőoszlop. Természetesen legyen elérhető a honlap, de tartalmazza a nyereményjátékokra való felhívásokat, az esetleges műsorváltozást, a repertoáron lévő darabokról szóló plusz információkat, képeket, videókat. A közösségi oldalon a színházzal szimpatizáló és egyet nem értő nézők egyaránt megosztják véleményeiket.

Youtube

A Youtube videó megosztó oldalon el kell helyezni az egyes darabrészleteket, beharangozó videókat és a színházhoz köthető eseményeket. Ez a felület különösen hatékony lehet a főiskolások és középiskolások körében.

Televízió

Helyi televízió: Nyíregyházi Tv – Nyíregyháza vonzaskörzetében sugároz. Regionális televízió: Kölcsey Tv - Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében sugároznak. Mindkét televízióban legyen aktív a megjelenés. Az országos televíziókban lehetőség szerint mutakozzon be a színház mind általánosságban, mind darabokhoz köthetően.

Rádió

A Retro rádió, a Sunshine rádió Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében míg a Mustár rádió Nyíregyháza körzetében sugároznak. A rádiókban legyen aktív a megjelenés. Az országos rádiókban lehetőség szerint mutakozzon be a színház mind általánosságban, mind darabokhoz köthetően.

Újság

Napilap

Kelet-Magyarország – Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében jelenik meg.

Magyar Nemzet – országos lefedettséget biztosít, folyamatos kapcsolatot kell tartani, hiszen egy egész ország kulturális életét kell szem előtt tartania.

Hetilap

Nyíregyházi Napló - Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében jelenik meg.

Havilap

Műsorkalauz - Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében jelenik meg. Mélyebb tartalommal, mint egy programajánló. Általában portréknak, interjúknak is helyet ad.

Nyíregyházi est - Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében jelenik meg. Kifejezetten programajánlókat tartalmaz.

Színház, Criticai lapok, Ellenfény – Szakmai lapok, melyek egy-egy előadás kritikáját tartalmazzák.

Elektronikus szakmai honlapok:

szinhaz.hu

litera.hu

7ora7.hu

Saját gyártású anyagok

- plakátok, óriásplakátok
- leporelló, igényes műsorfüzet és havi műsor
- fotók, videó ajánló

A SZPONZORÁCIÓ ERŐSÍTÉSE

A lehető legváltozatosabb formában (szponzoráció, médiatámogatás, rendezvény-lebonyolítás stb.) megvalósuló, kölcsönös előnyökön alapuló együttműködések komoly erőt képviselnek mind az imidzsépítésben, mind a PR-tevékenységben.

A céltudatos stratégián alapuló társadalmi szerepvállalás alapelveit (a minőség melletti elkötelezettség, kultúratámogatás, szélesebb társadalmi rétegek felé nyitó kulturális események stb.) ismertetve a leendő támogatókkal, a vállalkozások számára gyümölcsöző lehetőségeket kínálunk meghatározott kulturális projektek célzott támogatásában. Az ilyen szponzorációk hozadéka a Szponzor számára az, hogy jelentős, többtízezres közönségréteg számára jelenítheti meg a cégcsoportot vagy annak egyes cégeit, mint **dinamikus, energikus, a minőség és a kultúra iránt elkötelezett** szereplőt. A célzott, jól megválasztott szponzorációs modellek révén

a célközönség fejében összekapcsolódik az kultúra és a pozitív márka fogalma, ezen az úton a vállalkozás az így szerzett ismertség jóvoltából pozíciókat szerezhethet. A Színház olyan közeget tud biztosítani, ahol a Szponzor közelebb kerülhet a számára fontos célcsoporthoz. A Móricz Zsigmond Színház a maga hitelesített múltjával, presztízsével és elfogadottságával közelebb viszi a Szponzort, hogy megerősödjön a róla kialakult „emberarcú cég” képe.

Piacelemzés

1) közönségfelmérés belső eszközökkel

a felmérés célja: a Színház törzsközönségének médiafogyasztási szokásai

mintavétel: a Színházban jegyet vásárolók

felmérés módja: feleletválasztós kérdőív

felhasználás: belső felhasználásra, médiafelületek tervezésére

2) folyamatos piackövetés belső eszközökkel

a piackövetés célja: a nyíregyházi kulturális piac szereplőinek, kommunikációjának, trendjeinek követése

mintavétel: a kulturális piac szereplőinek programkínálata, árképzése, promóciója

felmérés módja: egyedi információgyűjtés

felhasználás: belső felhasználásra, programtervezéshez, kommunikációs csatornák tervezéséhez, stratégiai tervezéshez.

3) folyamatos promóciós hatékonyságelemzés belső eszközökkel

a hatékonyságelemzés célja: a Színház marketingtevékenységének vizsgálata

módszer: költséghatékonyság-vizsgálatok (egy látogatóra jutó programonkénti, illetve összes promóciós költség; programonkénti promóciós költségek aránya stb.); intenzitás-vizsgálatok (a promóció által lefedett médiaspektrum egy "ideális" mediamixhez viszonyítva)

elemzés módja: pénzügyi statisztika

felhasználás: belső felhasználásra, marketing-költségtervek készítésére

A hosszú távú marketingstratégia következők szerint került kialakításra.

1) Pénzügyi keretek

A Színház marketingforrásait nagyrészt konkrét, egyedi program-promócióra fordítja. Ennek oka, hogy a Színház image-ét kulturális programjának változatossága és intenzitása adja. A minimális image-promóció inkább a pártoló tagság építésére szolgál majd.

Tervem szerint csökkenni a marketingköltségek, de a célcsoportok elérése hatékonyabbá válik. Ezt elsősorban a saját marketingeszköz-tár kiépítésével, illetve hosszú távú médiatámogatási

megállapodásokkal, átgondoltabb marketingtervekkel és költséghatékony megoldások folyamatos bevezetésével érjük el.

2) Pillérek és csatornák

A színház a célközönség-kritériumokat figyelembe véve az alábbi pillérekre építi hosszú távú marketingstratégiáját:

2.1. Költséghatékonyság és diverzifikáció

A Színház által képviselt marketingstratégiában fontos szerepet játszanak azon csatornák, melyeken keresztül közvetlenül és szórásmentesen érhetjük el a célközönséget. Az eszközök és erőforrások növekvő hányadát fordítjuk a Színház internetes megjelenésének erősítésére. A promóció szempontjából fontos jelentősége van a közösségi honlapoknak és a közösségépítésnek, de van egy tekintélyes réteg, akiket még nem lehet interneten elérni.

A magyarországi és regionális média szegmentálódásának és diverzifikációjának köszönhetően lehetővé válik, hogy az egyes kulturális programokat kizárólag a potenciális célközönségnek hirdessünk meg. A tervezett marketingstratégia világosan szétválasztja az egyes célcsoportokat (felsőoktatási intézmények hallgatói, régi színházlátogatók, meghatározott szubkultúrák képviselői és tagjai stb.), és kizárólag az e célcsoportok által preferált csatornákat használja. A Színház kerüli majd a magyarországi tömegmédiákban való fizetett promóciós jelenlétet, ezáltal elkerülhető, hogy az erőforrásokat feleslegesen, a célközönséget elkerülő vagy nem lefedő megjelenésekre pazaroljuk.

2.2. Hálózat-elv

A marketingstratégiám egyik alapelve, hogy nem közvetlenül kívánjuk elérni célcsoportjaink minden egyes tagját. Különböző módszerekkel (kedvezményekkel, extra információkkal stb.) kialakítunk egyfajta, kommunikációs szempontból különösen aktív csoport-halmazt (összesen kb. 10 ezer fő), és promóciós üzeneteinket rajtuk keresztül juttatjuk el a potenciális célcsoportokhoz.

2.3. Hosszú távú együttműködések

A költségcsökkentés és kiegyensúlyozott marketinges aktivitás fontos eleme, hogy a célcsoportjainkhoz stabil elérést biztosító kiemelt médiumokkal hosszú távú, rendkívül kedvező

feltételekkel bíró médiatámogatási megállapodásokat kössünk. E szerződések mindegyike minimum egy évre vagy határozatlan időre jönne létre, így biztosított a tervezhető, stabil marketing-költségvetés kialakítása. E megállapodások révén 60-70%-os kedvezményt érhetünk el a listaárból, de esetenként számíthatunk 100%-os, azaz pénzforgalmat egyáltalán nem igénylő kedvezményre is.

2.4. Minőségelv

A programok promóciója, azok kialakítása, grafikai terveit, megvalósítása önmagukban kell, hogy hordozzák a Mórnicz Zsigmond Színház kulturálisan magas színvonalú intézményként meghatározott arculatát. Ennek megfelelően a Színház promóciós anyagainak mindig az elérhető legmagasabb minőséget kell képviselniük.

2.5. Folyamatos megújulás

Folyamatosan keresni kell azokat a hatékony, új, minőségi csatornákat, amelyeken keresztül a közönséggel kommunikálhatunk. Eredeti, nem megszokott marketingeszközök használatával, melyekben önmagában az eszközhasználat is figyelemfelkeltő.

A hosszú távú tervem szerint a marketingeszközök folyamatos és fokozatos átrendeződést mutatnak majd: visszaszorulnak a kevésbé költséghatékony, erőforrás pazarló és környezetvédelmi szempontból is aggályos eszközök (papíralapú köztéri kommunikáció, országos sajtóhirdetések stb.), ezzel szemben hangsúlyos szerepet kapnak az új technológiák, mindenekelőtt az internet hatékony és személyre szabható csatornái (virtuális közösségi terek, RSS). Mindez nem jelenti azt, hogy az országos média támogatására ne lenne szükség, de pénzt költeni erre nem érdemes.

NYITOTT SZÍNHÁZ - NYITOTT SZÍVVEL

Mivel a színház, a benne zajló események, az előadások megítélése – szubjektivitása miatt - soha nem egyértelmű, a közönséggel való kapcsolattartás és a reklám, marketing szorosan összefonódik. Mi nem olyan terméket készülünk eladni, amiről már messziről látszik, hogy

kicsi, nagy, színes vagy szürke, hanem bizalmi kapcsolatban vagyunk a nézőinkkel, a város adófizetőivel, a gyerekközönsséggel és a rajongókkal, hiszen látatlanban, előre veszik meg a bérletet és csak utólag látják meg, hogy az áru, amit kifizettek színes-e avagy szürke. Erre a bizalomra épülő szoros kapcsolatra pedig vigyázni érdemes, sőt feltétlenül szükséges.

Nagy odafigyeléssel és rendkívül sokoldalúan szeretném a „mi termékünket” árulni. Meg fogom győzni a Nyíregyházán és környékén élőket, hogy bizalmukat a színházuk megszolgálja.

Tanítással, de nem kioktatással, változatos programokkal, sokoldalú, műfajokban eltérő, színes előadásokkal. Olyan előadásokkal, amikről még néhány napig beszélgetni lehet. Szakmai elismerésekkel és közönségsikerekkel. Minden – nemcsak színházi – kulturális igényt kielégíteni

igyekszem. **Céлом, hogy a Mi színházunk Nyíregyháza összművészeti központja is legyen.** Szeretnék helyet biztosítani irodalmi esteknek, író-olvasó találkozóknak, könyvbemutatóknak, kiállításoknak is. Nálunk mindig történjék valami színvonalas, nívójában méltó ehhez a városhoz. Ne kizárólag szórakoztassunk, hanem szeretettel neveljük is a fiatalokat, tanítsuk őket hazánk hagyományainak tiszteletére, országunk irodalmi, kulturális értékeinek megbecsülésére, az igényes szórakozásra.

Szívesen újragondolnám a régi, népszerű Művészkört, az évadvégi gálaműsort, melyre a belépőjegyet esetleg ajándékba adnám leghűségesebb bérletes nézőinknek, és talán újra megrendezésre kerülhetne a Színész-bál vagy a Színházi - Szilveszter.

Nem szabad elfeledkeznünk a színházért tenni akaró, segítő kezet nyújtó mecénásainkról sem. Támogatásukat évi rendszerességgel kívánom megköszönni a Páholy-party elnevezésű rendezvény bevezetésével.

SZÍNHÁZI SZALON

A városunkban jelenleg működő Polgári Szalont kiváló kezdeményezésnek tartom, és szeretném ha ennek a Móricz Zsigmond Színház adhatna otthont. Tudom, hogy a „polgár” szó a jelen

állapotok szerint a város közösségének néhány tagjában ellenérzést kelt, és ezekhez az érzésekhez joguk is van (hiszen polgárok). Ezért Színházi Szalon címmel szeretném tovább vinni

ezt a kezdeményezést. Havonta egy-egy alkalommal, két-három moderátor segítségével lehetne itt eszmecserét folytatni a kultúra, közélet rangos szereplőinek segítségével. Illúzióim

nincsenek, de talán létrejöhetne egy feszültségoldó fórum, ahol a városukért tenni akaró és tenni képes emberek meggyőződhetnek arról, hogy a politikai véleménykülönbségek okozta megosztottság végső soron azon közösség fejlődésének gátja, amelyért dolgoznak. Ennek felismeréséhez nincs alkalmasabb hely a színháznál... Leginkább abban hiszek, hogy a színház már önmagában,

létezésének minden porcikájában politizál. Ha ezt túlhangsúlyozzuk, megszűnik a színház, és marad a politika. A színház nem gyalázkodik, de minden gyalázaatról hű képet ad. A színház nem aktualizál erőszakosan, mert elveszti aktualitását. A színház nem sértegeti a nézőtérén ülők egyik felét, csak azért, hogy a másik felénél jó pontokat szerezzen. A színházban ugyanis középen van a bejárat.

VIDOR FESZTIVÁL

A Vidor Fesztivál mára a magyar színházi közösség egyik legfontosabb eseménye, eredményei vitathatatlanok. Nyíregyháza kulturális életének ékköve. Nemzetközi jelentőségű alkotók, a magyar színházművészet színe-java jelenik meg itt évről-évre. Éppen ezért az esetleges

változásokat a lehető legnagyobb körültekintéssel lehet elvégezni. Annyi mindenesetre látszik, hogy a színházi versenyprogram és a Kossuth téri zenei rendezvények között egyre nő a távolság, mintha két különböző eseményről lenne szó. Ezen mindenképpen változtatnék például azzal, hogy a színházi versenyprogram díjátadó gálája a Kossuth téri nagyszínpadon lenne.

Természetesen fennállnak szervezési nehézségek, melyekre a díjak átadásának jelenlegi módja biztonságos megoldást nyújt, mégis érdemes lenne újra belevágni a záró-gála méltó megrendezésébe. Egy színvonalas díjátadó talán valamelyik televízió csatorna érdeklődését is felkeltheti. A Kossuth téri megrendezés mellett szól még az is, hogy a színházba nem járó emberek is láthatnák, hogy városukban, országukban mennyi színházi érték halmozódik fel. Néhányan talán úgy döntenek majd, hogy színházba-járók lesznek.

Nagyon jó lenne, ha nálunk is több időt tölthetnének a társulatok. A POSZT kitűnő példával szolgál arra vonatkozóan, mennyivel színesebb egy fesztivál, ha a résztvevők maradnak egy-két

napot. Ráadásul zilált szakmánknak is hasznára válna még egy alkalom arra, hogy nyugodt körülmények között néhány barátságos szót válthassanak olyan emberek, akiknek ehhez még

kedve van. Vagy esetleg csak odabiccentsenek egymásnak. Évad elején tán még nem olyan nagy a rohanás, Nyíregyháza pedig kitűnő vendéglátó.

Ezenkívül meg lehetne vizsgálni, hogy rengeteg nagyszerű magyar együttes közül egyre többen kapjanak lehetőséget. Én mindenesetre úgy gondolom, két hasonló képességű zenekar közül a magyar együttest kell választani, akár a fesztivál nemzetköziségének rovására is. Kiváló, nagy tehetségű külföldi zenekarokra természetesen továbbra is gondolni kell a fesztivál anyagi helyzetének figyelembe vételével, annál is inkább, mert a magyar és a külföldi együttesek találkozási inspirálóan hathat egymásra. A Fesztivál szervezésében, helyszíneinek tágításában szintén szoros együttműködés létrehozásában gondolkodom az Agóra-program keretében felújított Művelődési Központtal és az ott dolgozó szakemberekkel.

TÁNCFARSANG

Ez a minifesztivál az utóbbi egy-két évben a kifáradás tüneteit mutatja ugyan, de a kortárs táncművészet nem hiányozhat Nyíregyháza kulturális életéből. Új szponzorok bevonásával, az országban működő rangos együttesek közreműködésével új lendületet kell adni ennek az amúgy remek kezdeményezésnek. Az első évben pl. a Győri Balett munkásságának bemutatása lehetne a gerince ennek a programsorozatnak. De előremutató beszélgetést folytattam az egri balett-együttes vezetőjével, Topolánszky Tamással is az esetleges együttműködésről. Mindenképpen számítanék továbbá városunk rangos együtteseinek a jelenlétére.

AZ ÉPÜLET ÉS AZ INFRASTRUKTÚRA

A színház épületének 2001-es felújítása óta eltelt évek nem látszanak az épületen, ami a benne dolgozók gondosságát dicséri. A karbantartásra, fejlesztésekre szánt anyagi források biztosítása fontos feladat, hiszen az elkövetkezendő években nem várható nagy felújítás. Apró lépésekben a színház gazdasági lehetőségeinek józan felmérésével, pályázatfigyeléssel a jelenlegi színvonalat fenntarthatónak és fenntartandónak tartom.

A lámpapark, a hangosító-berendezések a jelenlegi viszonyok mellett optimálisnak mondhatók. Az esetleg fejlesztések szükségességéről, ezek ütemezéséről a színházban dolgozó szakemberek véleményére szeretnék támaszkodni. A világosító- és hangosítótárban dolgozó kollégák, valamint a műszak tudásáról személyes tapasztalataim vannak, összehasonlítási alapom is van,

ezért állíthatom, országos viszonylatban is a kiválóak közé tartoznak. Ruszt-tanítványként vallom, hogy lámpából sosem elég, ezért fokozottan számítok kollégáim józan mértéktartására.

A díszletek, jelmezek tárolása, katalogizálása nagyon fontos feladata lehet az elkövetkezendő éveknek. A díszletraktár – nem hivatalos információim szerint – már beköltözött a városba, de a gyártóbázis közelebbi helyszínre telepítéséhez is érdemes lenne az önkormányzat segítségét kérni. A nagyszállási bázis fölött ugyanis egyszerűen elszállt az idő. Munkaszervezési, energiagazdálkodási szempontokból érdemes lenne új, közelebbi helyet találni. Az erről való egyeztetést a fenntartó és a színház között a közeljövő fontos prioritásának tartom.

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

1958-ban születtem Makón – Páger Antal, Dégi István, Kocsis György, Pulitzer József, Fátyol Mihály és Galamb Ödön városában, pedagógus családban.

Iskolai tanulmányaimat Makón kezdtem.

1975-ben, III. osztályos gimnazistaként a szentesi Horváth Mihály Gimnáziumban folytattam tanulmányaimat a már akkor legendás **Bácskai Mihály** hívására és atyai felügyelete mellett. Itt ismerkedtem meg a színpadi ensemble alapelveivel, mely elvekből azóta sem engedtem.

1977-81 között a **Békés András** és **Valló Péter** által irányított színészosztályba jártam az akkoriban **Színház- és Filmművészeti Főiskolának** hívott intézményben.

A Főiskola elvégzése után **Ruszt József** szerződtetett **Szegedre**, majd a **zalaegerszegi színház** alapító tagjának.

1986-93 között a **kaposvári Csiky Gergely Színház** tagja voltam, majd **Debrecen, Nyíregyháza és Szeged** színházaiba szerződtem. Közben egy-egy szerep erejéig Pécsen és Miskolcon is játszottam.

2003 óta a **veszprémi Petőfi Színházban** dolgozom.

Családommal több mint 10 éve Nyíregyházán élek.

Az 1997-ben alakult Nap-Folt Produkció munkájába **1999**-től magam is bekapcsolódtam.

A **Nyíregyházán** évenként rendszeresen és mára már hagyományossá vált **Városházi Színházi Esték** rendezvénysorozat egyik vezetője vagyok. Feleséggel szponzorok segítségével színházi előadásokat hozunk létre, melyeknek főként a művészi színvonaláért és a városhoz méltó nivós megvalósításáért – szervezőként és rendezőként is – felelek.

A Páger-díj szakmai kuratóriumának tagja vagyok.

Angol nyelvismeretem társalgási szintű, türelmes beszélgető partnerek körében.

A Színházi Adattár szerint **123 szerepet** játszottam. Többek között:.....

- William Shakespeare: Cymbeline....Jachimo
- Lengyel Menyhért: A csodálatos mandarin....A Mandarin
- Gozzi: Turandot, a kínai hercegnő....Kalaf
- Whiting: Az ördögök....Adam
- Madách Imre: Az ember tragédiája....Ádám; Lucifer; Úr; Föld szelleme; Péter apostol; Eretnek; Márki; Michelangelo
- Balázs Béla: A fából faragott királyfi....A tündér
- Osztrovskij: Vihar....Tyihon Ivanics Kabanov
- Moliere: A fősvény....Cléante
- Babel: Húsvát....Szavickij
- Balázs Béla: A kékszakállú herceg vára....A kékszakállú herceg
- Kodály Zoltán: Székelyfonó....A háziasszony kérője
- Beaumarchais: Figaro házassága....Almaviva gróf
- Jókai Mór: A kőszívű ember fiai....Ödön

- Jacobi Viktor: Leányvásár....Harrison
- Shaw: Szent Johanna....Gilles de Rais; Warwick
- Carlo Goldoni: Velencei terecske....Anzoletto
- William Shakespeare: A velencei kalmár....Antonio
- Füst Milán: Boldogtalanok....Székely Ferenc
- Ábrahám Pál: 3:1 a szerelem javára....Károlyi Gyurka
- Kesey: Kakukkfészek....Bromden
- Bock: Hegedűs a háztetőn....Fegyka
- Peaslee: Állatfarm....Marci
- Moliere: Mizantróp....Acaste márki
- Bresan: Paraszt Hamlet Mate Bukara
- Gorkij: Éjjeli menedékhely....Klescs; Szatyin
- William Shakespeare: Julius Caesar....Brutus
- Carlo Goldoni: Mirandolina....Rippafratta lovag
- Aiszkhülosz-Szophoklész-Euripidész: A sors gyermekei....Polüneikész
- Jacobi Viktor: Sybill....Nagyherceg
- William Shakespeare: Sok hűhó semmiért....Benedetto
- Eugene O'Neill: Amerikai Elektra....Orin
- Dosztojevszkij: A félkegyelmű....Rogozsin
- Székely János: Caligula helytartója....Petronius
- Remenyik Zsigmond: Vén Európa Hotel....Eugenio
- Szabó Magda: És ha mégis, uram? (Béla király)....Kötöny
- Molnár Ferenc: Úri divat....Juhász Péter
- Brecht: Krétakör....
- Williams: Az ifjúság édes madara....; Chance Wayne
- Maugham: Imádok férjhez menni....Fred
- William Shakespeare: Rómeó és Júlia....Escalus; Mercutio
- Chapman–Cleese–Gilliam–Idle–Jones–Palin: Gyalog galopp....Arthur
- Lloyd Webber: Evita....Peron
- William Shakespeare: Szentivánéji álom....Oberon
- Cooney: Páratlan páros....
- Rose: Tizenkét dühös ember....3. esküdt
- Pinter: A szerető....Richard
- Pinter: Utolsó pohár....Victor
- Németh László: Galilei....Maculano práter
- Jókai Mór: Az aranyember....Tímár Mihály
- Albee: Nem félünk a farkastól ..George
- William Shakespeare: A windsori víg nők....Ford
- Molnár Ferenc: Színház....Báró
- Egressy Zoltán: Baleset....Ed
- Tasnádi István: Finito....Dr. Juhos Buda
- Gogol: A revizor....Oszip
- Eisemann-Fries-Márkus: Hyppolit, a lakáj....Hyppolit
- Bulgakov: Molière (Álszentek összeesküvése)....De Charron
- Kosztolányi Dezső: Édes Anna....Vizy
- Szabó Magda: Régimódi történet....Id. Jablonczay Kálmán
- Anouilh: Jeanne d'Arc....Cauchon; Beaudricourt
- Austen: Értelem és érzelem....Brandon ezredes
- Euripidész: Iphigeneia Auliszban....Agamemnón
- Örkény István: Sötét galamb....Dr. Krasznai; Nagy Dezső; Rimanóczy
- Kodály Zoltán: Hány János...Ferenc császár, Bíró uram
- Goldoni: Kávéház...Don Marzio
- Gorkij: Éjjeli menedékhely....Szatyin

- Shakespeare: Titus Andronicus...Titus
- Ratkó: Segítsd a királyt...István király

Rendezések

- Maugham: Imádok férjhez menni (1999)
- Miller: A salemi boszorkányok (2002)
- Gibson: Libikóka (2003)
- Slade: Jövőre veled ugyanitt (2006)
- Pozsgai Zsolt: Liselotte és a május (2007)
- Karády (2008)
- Camoletti: Leszállás Párizsban (2009)
- Arc a tükörben (2012)
- Pozsgai Zsolt: Boldog bolondok(2014)

Díjak, elismerések

1975. Kazinczy Érem

1982. Az Arezzoi Nemzetközi Fesztivál: Legjobb férfi alakítás díja

1994. Greguss Zoltán-díj

Makó Lajos-díj (a szegedi társulat szavazatai alapján)

Latinovits-díj (a veszprémi társulat szavazatai alapján)

2008-ban **Jászai Mari-díj**ban részesültem.

Pályázatom elkészítésében baráti segítséget nyújtott:

- **Lőkös Ildikó** dramaturg
- **Márton Gergő** a Zászlóshajó Kft. ügyvezető igazgatója

Hálás vagyok mindazoknak, akiktől 33 éves pályám során rengeteget tanulhattam. Közülük azokat említem, akiknek már nincs módom mindezt személyesen megköszönni.

- **Bácskai Mihály**
- **Ruszt József**
- **Gábor Miklós**
- **Bujtor István**

Szalma Tamás

Jászai Mari-díjas színművész

2014. december 29.